Spoznávame Bibliu

Sudcov 3:12-4:24

V predchádzajúcej relácii sme sa začali venovať štúdiu knihy Sudcov. Táto kniha zaznamenáva obdobie izraelského národa, ktoré výstižne charakterizujú verše 17:6 a 21:25, kde sa zhodne píše: „V tom čase v Izraeli nebolo kráľa. Každý robil, čo pokladal za správne.“ Čo to konkrétne znamená, sme čítali v Sud 2:18-19: „Kedykoľvek im Hospodin ustanovil sudcu, Hospodin bol s ním, a kým sudca žil, vyslobodzoval ich z rúk nepriateľov. Hospodin sa totiž zľutovával nad nimi, keď vzdychali pod tými, čo ich utláčali a trápili. Len čo sudca zomrel, znova si počínali zle, ba horšie ako ich otcovia, chodili slúžiť a klaňať sa iným bohom. Nezriekli sa svojich skutkov ani zatvrdilého správania.“ Izraeliti sa totiž Kanaáncanov celkom nezbavili, nevyhnali ich z krajiny, a z toho dôvodu sa dostávali do istého cyklu, ktorý sa opakoval. Nechali sa zviesť pohanskými národmi a slúžili baalom. Opustili Hospodina a klaňali sa cudzím bohom. Boh sa preto na nich nahneval a vydal ich napospas nepriateľom. Keď sa ocitli vo veľkej tiesni a útlaku, volali k Bohu o pomoc a Boh im poslal sudcu, ktorý ich vyslobodil a dostal z problémov. Vtedy sa obrátili k Bohu a kajali sa. Po nejakom čase sa však znova odvrátili od Boha a On ich vydal napospas nepriateľom.

Všetci sudcovia mali nejakú vadu, zvláštnosť alebo hendikep, ktorý Boh použil. Boh na nich odhalil, že môže použiť kohokoľvek, kto sa Ním nechá použiť.

Prvým sudcom v Izraeli bol Otníel. Bol to Kalébov zať a synovec. Venovali sme sa mu už v minulej relácii. V 3. kapitole knihy Sudcov ešte máme dvoch sudcov: Ehúda a Šamgara. Ehúd vyslobodil Izraelitov spod útlaku moábskeho kráľa Eglóna. Ehúd bol ľavák a podarilo sa mu dostať ku kráľovi bez toho, aby mu našli obojstranne ostrý meč. Šamgar vedel narábať voliarskym bodlom. Použil ho v boji proti Filištíncom.

Ehúd, druhý sudca

> **„Keďže Izraeliti ďalej páchali, čo sa Hospodinovi nepáčilo, Hospodin umožnil moábskemu kráľovi Eglónovi ovládnuť**

Izraelitov, lebo robili, čo sa Hospodinovi nepáčilo“ (Sud 3:12).

Tu sa Izraeliti znovu dostali do toho cyklu. Istú dobu slúžili Bohu, ale potom sa Mu otočili chrbtom a robili, čo sa Mu nepáčilo.

Ehúd bol jedným zo sudcov, ktorého Boh poslal, aby vyslobodil Izrael. Nebol to nejako zvlášť schopný človek. Nenachádzame o ňom nič zvláštne okrem toho, že zabil Eglóna. Zhodou okolností bol ľavák, čo mu umožnilo odstrániť človeka, ktorý priniesol mnoho tragédie do života Izraelitov. Ehúd bol nástrojom, ktorý Boh použil. Zabitím Eglóna splnil svoju úlohu. Boh niekedy takýmto spôsobom odstraňuje rakovinu hriechu, aby zachránil telo národa. Ehúd svojím skutkom zachránil tisíce ľudí.

Je pozoruhodné, že jedinou Ehúdovou prednosťou bolo to, že bol ľavák. Milý poslucháč, nepotrebujeme zvláštne schopnosti na to, aby nás Boh použil. Vezmime si, napríklad, takého Williama Careyho, anglického misionára, ktorý sa narodil v roku 1761. Vyrastal v rodine jednoduchých tkáčov. Po svojom obrátení pravidelne navštevoval zhromaždenie a o dva roky neskôr sa stal kazateľom. Naučil sa hebrejsky, grécky a latinsky a neskôr založil misijnú spoločnosť. Neskôr so svojou rodinou odcestoval do Indie. Venoval sa prekladu Biblie, založil školu a teologický seminár, bojoval za ľudské práva a stal sa uznávaným botanikom.

George Campbell Morgan začal svoju kazateľskú prax veľmi rozpačito. Po jednej kázni v istom zbore mu predstavení zboru povedali, že sa nikdy nestane kazateľom. Nechcel by som byť v koži tých, čo urobili také rozhodnutie, pretože Dr. Morgan sa stal skutočným velikánom svojej doby v oblasti interpretácie Biblie. Takisto sa stal jedným z najobdarenejších evanjelistov a biblických učiteľov.

Spomeniem ešte jedného muža, s ktorým som zvykol chodiť na poľovačku. Keď bol mladý, zaobstaral si pozemok v západnom Texase, na ktorom si chcel vybudovať ranč. Postupom času si uvedomil, prečo bol taký lacný. Bola tam drsná klíma a aj svoju rodinu musel presťahovať do mesta. On sám však zostal na svojom pozemku, obliekol si pláštenku a kopal drenážne jamy, aby mohla voda odtiecť. Potom mi povedal: „Ľudia si myslia, že som mal šťastie, keď som narazil na ropu, ale ja som sa modlil k Bohu, že ak mi dá na tom pozemku zarobiť, zarobené peniaze použijem na Jeho službu.“

Presne to spravil. Tento priateľ potom založil misijný fond na podporu mnohých misionárov v Južnej Amerike.

> **„Eglón sa spojil s Ammónčanmi a Amalékmi, zaútočil, porazil Izrael a obsadil Mesto paliem“ (Sud 3:13).**

Keď sa Izraeliti odvrátili od Božej vôle, vydal ich do područia nepriateľov. Čo sa potom stalo?

> **„Izraeliti boli poddaní moábskemu kráľovi Eglónovi osemnásť rokov. Izraeliti úpenlivo prosili Hospodina o pomoc a Hospodin im poslal záchrancu Ehúda, syna Benjamínovca Geru, ktorý bol ľavák. Po ňom poslali Izraeliti Eglónovi, moábskemu kráľovi, povinný poplatok“ (Sud 3:14-15).**

Izraeliti volali na Hospodina a On vzbudil záchrancu. Bol ním Ehúd, syn Benjamínovca Geru, ktorý bol ľavák. To bola jeho jediná prednosť.

> **„Ehúd si zhotovil na lakeť dlhý, obojstranne ostrý meč. Pripásal si ho pod šaty na pravý bok. Moábskemu kráľovi Eglónovi odovzdal povinný poplatok. Eglón bol veľmi tučný muž. Keď Ehúd odovzdal povinný poplatok, prepustil mužov, čo tento poplatok priniesli. On sám sa vrátil od modiel pri Gilgále a povedal: „Pre teba, kráľ, mám tajný oznam.“ Eglón povedal: „Ticho!“ Vtedy všetci, čo stáli okolo neho, vyšli von. Keď Ehúd vošiel k Eglónovi, ten sedel vo svojej chladnej vrchnej sieni, ktorú mal iba pre seba. Ehúd povedal: „Mám pre teba Boží odkaz.“ Eglón vstal z kresla. Vtedy siahol Ehúd ľavou rukou po meči na pravom boku, vytasil ho a vrazil ho Eglónovi do brucha. Za čepeľou vnikla aj rukoväť a sadlo sa za ňou zavrelo, lebo meč mu z brucha nevytiahol, a zadným východom vyšiel von. Potom Ehúd prešiel stĺporadím, dvere vrchnej siene za sebou zavrel a zamkol“ (Sud 3:16-23).**

To, čo sa stalo, bolo brutálne. Táto príhoda zaiste nie je príbehom romantického hrdinu. Ehúdovo meno znamená „červenovlasý“. Zhotovil si meč, ktorý bol obojstranne ostrý. Schoval si ho pod šaty na pravom boku. To je dôležité. Ľavou rukou musel siahnuť po meči na pravom boku. V tej dobe boli skoro všetci praváci, a preto, keď niekoho prehľadali, či je ozbrojený, skontrolovali mu ľavý bok. Kráľova ochranka mu skontrolovala nesprávnu stranu. Ehúd sa dostal ku kráľovi, aby mu odovzdal povinný poplatok. Eglón bol veľký, tučný kráľ. Keď mu poplatok odovzdal, predstieral, že má preňho ešte tajný odkaz. Kráľ všetkých poslal preč, aby si tajnú správu vypočul osamote. Ehúd využil priaznivú situáciu, siahol po meči a vrazil ho kráľovi do brucha. Celý meč aj s rukoväťou sa stratil v kráľovom sadle. Ehúd potom zamkol dvere a odišiel.

Ehúd si nepočínal zbabelo. Naopak, vyžadovalo si to odvahu.

> **„Len čo však vyšiel, prišli Eglónovi sluhovia a keď zistili, že dvere vrchnej siene sú zamknuté, povedali si: „Určite koná potrebu v chladnej izbe.“ Aj keď čakali príliš dlho, on dvere vrchnej izby neotvoril. Keď vzali kľúč a otvorili, videli, že ich pán leží na zemi mŕtvy. Kým váhali, Ehúd ušiel. Prešiel popri modlách a unikol do Seíry. Len čo ta dobehol, dal zatrúbiť na Efrajimskom pohorí, odkiaľ s ním Izraeliti zostúpili a on ich viedol. Povedal im: „Poďte za mnou, lebo Hospodin vám vydal napospas vašich nepriateľov Moábčanov.“ Oni šli za ním, zobrali Moábčanom jordánske brody a nikomu nedovolili prejsť. Vtedy pobili z Moábčanov asi desaťtisíc silných a udatných mužov. Nikto z nich im neunikol. V ten deň bol Moáb pred Izraelom pokorený. Krajina mala osemdesiat rokov pokoj“ (Sud 3:24-30).**

Konflikt medzi Izraelitmi a Moábčanmi nebolo možné urovnať mierovou cestou. Boh Izraelitom vydal Moábčanov a celá krajina prežívala pokoj osemdesiat rokov.

Šamgar, tretí sudca

Príbeh tretieho sudcu, Šamgara, je obsiahnutý len v jedinom verši:

„Po Ehúdovi sa stal sudcom Anátov syn Šamgar, ktorý voliarskym bodlom pobil šesťsto Filištíncov a tiež vyslobodil Izrael“ (Sud 3:31).

V tomto prípade nešlo o pozoruhodného človeka, ale o pozoruhodnú metódu. Použil voliarsky bodec. Je to dosť primitívny nástroj. Izraeliti nemali k dispozícii železné zbrane, a tak použil len to, čo mal.

Dnes zvykneme klásť veľký dôraz na metódy. To je v poriadku, ale čo naša zvesť? Keď sa misionár dostane na misijné pole, šíri evanjelium? To je to, čo ma zaujíma! Nezáleží na metóde, ale na posolstve.

Boh môže použiť aj voliarsky bodec, keď je v správnych rukách. Boh použil aj Mojžišovu palicu. Použil kameň z Dávidovho praku. Tabita mala len ihlu a niť. Boh takisto použil chlapca, ktorý mal päť chlebov a pár rybičiek. To, čo títo ľudia mali, odovzdali Bohu. Milý poslucháč, keď to, čo máš, odovzdáš Bohu, použije to.

4. KAPITOLA

Debora a Barák

Po Ehúdovej smrti upadli Izraeliti znovu do modlárstva a začalo obdobie útlaku. Hospodin vydal Izraelitov do rúk kanaánskeho kráľa Jabína.

„Aj po Ehúdovej smrti Izraeliti páchali to, čo sa nepáčilo Hospodinovi, a preto ich Hospodin vydal napospas kanaánskemu kráľovi Jabínovi, ktorý panoval v Chacóre. Veliteľ jeho vojska bol Sisera, ktorý sídlil v Charošet-Gojíme. Izraeliti úpenlivo žiadali od Hospodina pomoc, lebo Jabín mal deväťsto železných vozov a Izraelitov dvadsať rokov tvrdo utláčal“ (Sud 4:1-3).

Jabínovo vojsko malo deväťsto železných vozov. Izraeliti nemali takú výzbroj.

„V tom čase súdila v Izraeli prorokyňa Debora, Lappidótova žena. Sedávala pod Deborinou palmou na Efrajimskom pohorí medzi Rámou a Bételom a Izraeliti prichádzali k nej na súd“ (Sud 4:4-5).

Debora je v našom texte opísaná ako prorokyňa a sudkyňa. Takisto sa dozvedáme, že bola Lappidótovou ženou. Lepšie by asi bolo povedať, že Lappidót bol Deboriným mužom. Boh ju povolal, aby súdila Izrael. Povolala si generála, ktorý si nerobil svoju robotu.

> **„Ona poslala po Baráka, Abinoamovho syna, a zavolala ho z Kedeš-Naftali. Oznámila mu: „Hospodin, Boh Izraela, ti prikazuje: „Ihneď tiahni na vrch Tabór a vezmi so sebou desaťtisíc mužov spomedzi Naftaliovcov a Zebulúnovcov. Ja ti potom privediem k potoku Kišón Siseru, Jabínovho veliteľa, s jeho vozmi i vojskom a vydám ti ho do rúk.“ Barák jej odvetil: „Ak pôjdeš so mnou, pôjdem i ja, no ak so mnou nepôjdeš, nepôjdem ani ja“ (Sud 4:6-8).**

Ak bol nejaký generál, ktorý bol padavka, tak to bol Barák. Namiesto toho, aby vytiahol na bojové pole, skrýval sa za ženskú sukňu. Odmietal ísť do boja, pokiaľ Debora nepôjde s ním. Mal pocit, že ak s ním táto prorokyňa pôjde, bude mať úspech. Niet divu, že v tej dobe Boh musel konať prostredníctvom ženy!

> **„Nato mu povedala: „Pôjdem s tebou, ale v tomto boji sa nepresláviš, lebo Hospodin vydá Siseru do rúk ženy.“ Potom Debora vstala a šla s Barákom do Kedeša“ (Sud 4:9).**

Siserova porážka a smrť

Ako budeme vidieť, Debora bola priama žena, ktorá túžila po vyslobodení svojho ľudu. Barák dal dokopy armádu, vyšli spolu proti nepriateľovi a Boh im dal víťazstvo.

> **„Barák prenasledoval vozy i tábor až po Charošet-Gojím. Celé Siserovo vojsko padlo mečom, neostal ani jediný muž. Sisera utekal pešo k stanu Jael, ženy Kénitu Chebera, pretože medzi chacórskym kráľom Jabínom a domom Kénijca Chebera bol mier“ (Sud 4:16-17).**

Bola to pohanka.

„Jael vyšla oproti Siserovi a pozvala ho: „Uchýľ sa, pane, uchýľ sa ku mne, neboj sa!“ Keď sa uchýlil k nej do stanu, zakryla ho prikrývkou. „Daj sa mi, prosím, napiť vody, lebo som smädný.“ I otvorila kožený mech s mliekom, dala sa mu napiť a prikryla ho. Ešte ju požiadal: „Postav sa ku vchodu stanu a keď niekto príde a spýta sa ťa: „Je tu niekto?“, povedz, že nie.“ Vtedy Cheberova manželka Jael vzala stanový kolík a kladivo, ticho sa priblížila k nemu a kolíkom mu prerazila sluchy. Kolík vnikol až do zeme. Sisera totiž od únavy tvrdo zaspal. Tak zomrel“ (Sud 4:18-21).

Siserova armáda bola zničená a chcel si zachrániť len holý život. Podľa všetkého bol presvedčený, že medzi Kénijcami bude v bezpečí. Išiel do domu Chebera a jeho žena Jael ho pohostila. Jej láskavosť ho presvedčila o tom, že jej môže dôverovať. Keď zaspal, vzala stanový kolík a kladivo a prerazila mu sluchy. Tým vyslobodila Izraelitov z útlaku. Zároveň sa naplnilo Deborine proroctvo, že Barák sa v tomto boji nepreslávi a Hospodin vydá Siseru do rúk ženy.